

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09998/2013-ERU

V Praze dne 17. října 2013

Číslo jednací: 09998-9/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-09998/2013-ERU, zahájeném dne 13. srpna 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností **TREPART s.r.o.**, se sídlem Praha 4 – Chodov, Pištěkova 7823, PSČ: 149 00, IČ: 259 17 838, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **TREPART s.r.o.**, se sídlem Praha 4 – Chodov, Pištěkova 7823, PSČ: 149 00, IČ: 259 17 838, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 7. března 2013 v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy v katastrálním území obce Ostrava – Vítkovice, ulice Závodní 2891/86 zemní práce související s „Rekonstrukcí Městského stadionu v Ostravě - Vítkovicích“, při kterých došlo k poškození nízkotlakého plynovodu d 100, a tím k ohrožení spolehlivosti a bezpečnosti jeho provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, společnosti **TREPART s.r.o.**, se sídlem Praha 4 – Chodov, Pištěkova 7823, PSČ: 149 00, IČ: 259 17 838, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13513.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti TREPART s.r.o., se sídlem Praha 4 – Chodov, Pištěkova 7823, PSČ: 149 00, IČ: 259 17 838, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13513.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 13. srpna 2013 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední se společností TREPART s.r.o., se sídlem Praha 4 – Chodov, Pištěkova 7823, PSČ: 149 00, IČ: 259 17 838, (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit jednáním uvedeným ve výroku I. tohoto rozhodnutí.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 18. dubna 2013 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu č. j. 03915-2/2013-ERU ze dne 16. dubna 2013, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo dne 7. května 2013 provedeno místní šetření a byl z něj pořizen záznam č. j. 03915-4/2013-ERU. Při provedeném šetření byly účastníkem řízení Úřadu předány požadované podklady.

II. Kontrolní zjištění

Stavebně technická činnost účastníka řízení na stavbě „Rekonstrukce Městského stadionu v Ostravě- Vítkovicích“ byla zajišťována na základě rozhodnutí č. 70/2012 – stavební povolení Statutárního města Ostrava č. j. [REDAKCE] ze dne 21. června 2012 a rozhodnutí č. 71/2012 – stavební povolení Statutárního města Ostrava č. j. [REDAKCE] ze dne 21. června 2012. Dále bylo zjištěno, že účastník řízení

uzavřel smlouvu o dílo se společností Metrostav a. s., se sídlem Praha 8, Koželužská 2246, PSČ 180 00, IČ: 00014915, jejímž předmětem bylo provedení zemních prací vázaných k výstavbě výše uvedené stavby. Na základě této smlouvy byl podepsán zápis o předání a převzetí pracoviště (staveniště), ve kterém objednatel předává zhotoviteli – účastníku řízení staveniště a příslušnou projektovou dokumentaci. V bodě 8) tohoto zápisu objednatel upozorňuje zhotovitele, že se na staveništi nacházejí stávající sítě vodovodu, kanalizace, tepla, plynu a elektro a že zhotovitel musí dbát v těchto místech zvýšené opatrnosti při výkopových pracích a provádět je ručním způsobem.

Zároveň bylo zjištěno, že dne 7. března 2013 v katastrálním území obce Ostrava – Vítkovice, ulice Závodní 2891/86 v důsledku provádění zemních prací souvisejících s „Rekonstrukcí Městského stadionu v Ostravě - Vítkovicích“, došlo k poškození nízkotlakého plynovodu d 100. Tyto práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, byly realizovány zaměstnanci účastníka řízení. O vzniku poškození plynárenského zařízení byl učiněn zápis do stavebního deníku a poškození bylo bezprostředně hlášeno správci plynárenské distribuční soustavy. Podle přílohy protokolu o narušení ochranného pásma došlo v důsledku poruchy k úniku plynu v množství 88 m³ s délkou trvání 30 minut a následným přerušením dodávky plynu jednomu zákazníkovi. Způsobená škoda byla účastníkem řízení uhrazena beze zbytku.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu č. 03915/2013-ERU, se kterým byl výrobní ředitel [REDAKCE] dne 18. června 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Ke zjištěním uvedeným v Protokolu č. K013213 se účastník řízení nevyjádřil.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole a po jejich vyhodnocení, zahájil Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 09998-1/2013-ERU dne 13. srpna 2013 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu, doručeného účastníku řízení dne 13. srpna 2013. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhl žádné další důkazy.

Úřad převzal dne 25. září 2013 do správního spisu sp. zn. KO-09998/2013-ERU kontrolní spis sp. zn. KO-03915/2013-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j.

09998-3/2013-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu za zcela dostačující a sám z moci úřední další dokazování v průběhu správního řízení nedoplnil.

Dne 25. září 2013 vydal Úřad usnesení, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne, ve kterém stanovil účastníkovi řízení povinnost zaslat Úřadu kopii výkazu zisků a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry, a to ve lhůtě do sedmi dnů od doručení tohoto usnesení. Požadované podklady nebyly Úřadu doručeny.

Správní orgán provedl dne 3. října 2013 v 9:00 hodin v souladu s ust. § 53 odst. 6 správního řádu dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 09998-6/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení dne 25. září 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 09998-5/2013-ERU doručeným téhož dne. Dokazování proběhlo tak, že se oprávněná úřední osoba bez přítomnosti dalších osob seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 4. října 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 09998-8/2013-ERU, které účastník řízení obdržel téhož dne. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno.

Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření ke správnímu řízení nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že účastník nenavrhl žádné další důkazy, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 206689, a to od 10. března 1999.

Účastník řízení v postavení zhotovitele díla „Rekonstrukce Městského stadionu v Ostravě - Vítkovicích“ pro společnost Metrostav a. s., se sídlem Praha 8, Koželužská 2246, PSČ 180 00, IČ: 00014915, prováděl dne 7. března 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení (resp. nízkotlakého plynovodu d 100) zemní práce, při nichž došlo k poškození nízkotlakého plynovodu d 100, v důsledku toho došlo k úniku plynu v množství 88 m³ do ovzduší, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele díla „Rekonstrukce Městského stadionu v Ostravě – Vítkovicích“ byla zajišťována na základě smlouvy o dílo uzavřené mezi objednatelem Metrostav a. s. a zhotovitelem TREPART s. r. o. v souladu s rozhodnutím č. 70/2012 – stavební povolení Statutárního města Ostrava č. j. [REDAKCE] ze dne 21. června 2012, rozhodnutím č. 71/2012 – stavební povolení Statutárního města Ostrava č. j. [REDAKCE] ze dne 21. června 2012, situačním výkresem a zápisem o předání a převzetí staveniště ze dne 16. října 2012. Z bodu 8) zápisu o předání a převzetí staveniště vyplývá, že účastníku řízení bylo prokazatelně známo, že v místě provádění zemních prací se nachází stávající sítě plynu. Rovněž stavební povolení č. 70/2012, v bodě 6. ukládá stavebníku zajistit fyzické vytyčení tras správci, kterým bude rovněž nahlášeno každé odkryté podzemní vedení. I přes tyto účastníku řízení prokazatelně známé skutečnosti si účastník řízení nevyžádal stanovisko k existenci sítí, resp. protokol o vytyčení plynárenského zařízení. Ze zápisu o předání a převzetí staveniště (bod 8) bylo účastníku řízení dále prokazatelně známo, že v místě umístění plynárenského zařízení musí při výkopových pracích dbát zvýšené opatrnosti a práce v těchto místech provádět ručně.

Z předložených dokumentů a provedeného místního šetření vyplývá, že činnost, při které došlo k následnému poškození plynárenského zařízení, byla prováděna účastníkem řízení bez platného vytyčení a také bez stanoviska správce o existenci sítí.

Před prováděním samotných zemních prací účastník řízení plynárenské zařízení nejprve zaměřil ručně kopanými sondami, ale protože v jílovité půdě byl ruční výkop příliš náročný, při zemních pracích použil strojní mechanismus – bagr CAT 324. Bezprostřední příčinou aktivního zásahu v ochranném pásmu bylo narušení nízkotlakého plynovodu d 100 při provádění prací strojním mechanismem, a to zubem lžice bagru.

Vzniklé poškození nízkotlakého plynovodu bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenské distribuční soustavy, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, což je protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a protokol o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení, k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 88 m³ za dobu jeho trvání v délce 30 minut a následnému přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi dne 7. března 2013. O poškození plynárenského zařízení byl proveden záznam do stavebního deníku.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma plynárenských zařízení k zajištění jejich bezpečného a spolehlivého provozu, přičemž ochranným pásmem se rozumí svislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu.

Z výkladu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dále též vyplývá, že trestat lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil, resp. prováděl takové činnosti, které mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost energetického zařízení.

Správní orgán se při posuzování správního deliktu účastníka řízení zabýval tím, zda to byl právě účastník řízení, kdo se dopustil předmětného protiprávního jednání, dále též skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl práce s maximální opatrností.

V daném případě správní orgán prokázal, že to byl účastník řízení, který prováděl práce, při nichž byla strojním mechanismem (bagrem CAT 324) poškozen nízkotlaký plynovod d 100 s následným únikem zemního plynu.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od nízkotlakého plynovodu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že práce prováděl v prostoru ochranného pásma, bez platného vytyčení a také bez stanoviska správce o existenci sítí.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění zemních prací v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy prostřednictvím strojního mechanismu, takovou činností nepochybně je. Způsob, jak naplnit porušení tohoto zákazu energetický zákon nestanoví, činí však adresáta právní normy plně odpovědného za výsledek. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činnosti v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 88 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 30 minut) a přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Není tak pochyb, že svým jednáním účastník řízení ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 7. března 2013 v prostoru ochranného pásma plynárenského zařízení v katastrálním území obce Ostrava - Vítkovice práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození nízkotlakého plynovodu d 100, postupoval v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa ze Stavebního povolení č. 70/2012, bod 6., a ze zápisu o předání a převzetí stanoviště, bod 8, přesto si účastník řízení nepřevzal, ani nevyžádal stanovisko o existenci sítě plynárenského zařízení a protokol o vytýčení plynárenského zařízení. Účastník řízení si tak musel být vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení poškodil nízkotlaký plynovod d 100 s následným únikem plynu po dobu 30 minut v množství vyjádřeném hodnotou 88 m³ s následným přerušením dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl narušen zájem společnosti na nepřetržitém provozu plynového zařízení a zájem na ochraně života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, který byl daným jednáním ohrožen.

Správní úřad se také zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Tímto svým jednáním se účastník řízení dopustil spáchaní správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 13. srpna 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchaní a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchan. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán vzal v úvahu, že existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa ze stavebního povolení č. [REDAKCE], bod 6., a ze zápisu o předání a převzetí stanoviště, bod 8, a přesto si účastník řízení nepřevzal, ani nevyžádal stanovisko o existenci sítí

plynárenského zařízení a protokol o vytýčení plynárenského zařízení. V důsledku neznalosti podmínek uvedených ve stanovisku o existenci sítí, resp. protokolu o vytýčení plynárenského zařízení, neprováděl účastník řízení obnovu platnosti vytýčení plynárenského zařízení. Správní orgán má tedy za to, že účastník řízení nevykonal veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení soustavy a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Účastník řízení při zemních pracích použil strojní mechanismus – bagr CAT 324. Bezprostřední příčinou aktivního zásahu v ochranném pásmu bylo narušení nízkotlakého plynovodu d 100 při provádění prací strojním mechanismem, zubem lžice bagru. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona považuje správní orgán za velmi závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušování dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušování dodávky konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil nízkotlaký plynovod d 100 s následným únikem plynu po dobu 30 minut v množství vyjádřeném hodnotou 88 m³. Plynovod byl napojen na jednoho konečného zákazníka. Tyto údaje vypovídají o relativně nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 30 minut. Tuto skutečnost nemohl však účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost správní orgán dále považuje, že způsobenou škodu účastník řízení poškozenému uhradil v plné výši ještě před zahájením kontroly.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje také to, že účastník řízení při opravě plynárenského zařízení spolupracoval se správcem sítě.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že v uplynulých třech letech nebyl evidován v rámci jiných správních řízení ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako okolnost polehčující.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Protože účastník řízení nevyhověl výzvě a podklady ke stavu majetku nezaslal, správní orgán vycházel z podkladů, přístupných ve veřejné části obchodního věstníku, a to z výkazu zisku a ztráty za období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011. Za toto účetní období účastník řízení vykázal výsledek hospodaření před zdaněním ve výši více než 22 000 000 Kč, provozní výsledek hospodaření ve výši více než 21 000 000 Kč a tržby za výkony ve výši přesahující 129 000 000 Kč. V období předcházejícím, tedy do 31. prosince 2010 vykázal výsledek hospodaření před zdaněním ve výši 20 883 000 Kč, provozní výsledek hospodaření ve výši přesahující 21 000 000 Kč a tržby za výkony ve výši 151 599 000 Kč. Údaje za rok 2012 nejsou ve veřejné části obchodního rejstříku k dispozici a výkaz zisku a ztráty ke dni 31. 12. 2011 má velmi špatnou kvalitu tisku.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná

jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

S ohledem na uvedené údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Pokuta v uložené výši tak odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 30 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Otisk úředního razítka

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

